

України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (дата звернення: 05.11.2018).

3. Маркушин А. Г. Основы оперативно-розыскной деятельности ОВД. Ч. 1 : учеб. пособие. Н. Новгород : Нижегород. высш. шк. МВД СССР, 1990. 147 с.

4. Корнієнко М. В. Організаційно-тактичні основи застосування службово-розшукових собак: оперативно-розшуковий аспект (за матеріалами МВС України) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 21.07.04. Дніпропетровськ, 2009. 20 с.

5. Оперативно-розшукова діяльність органів внутрішніх справ (загальна частина) : навч. посіб. / Дідоренко Е. О., Козаченко І. П., Кондратьєв Я. Ю. та ін. Луганськ : РВВ ЛІВС, 1999. 390 с.

Отримано 12.11.2018

УДК 001:377:339.5

Віталій Олегович НАЙДА,

курсант 3 курсу факультету № 1

Харківського національного університету внутрішніх справ;

Микола Олександрович КОТЕЛЮХ,

*доцент кафедри тактичної та тактико-спеціальної підготовки
факультету № 3 Харківського національного*

університету внутрішніх справ,

кандидат педагогічних наук, доцент;

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5580-7798>

ПРОФЕСІОНАЛІЗМ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО-КІНОЛОГА КРІЗЬ ПРИЗМУ ОСОБЛИВОСТЕЙ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Специфіка роботи поліцейського-кінолога передбачає постійні психологічні та фізичні навантаження. В той же час варто пам'ятати, що це суспільно необхідна і почесна справа, яка вимагає від кожного працівника високих як моральних, так і професійних якостей.

Говорячи про професіоналізм поліцейського-кінолога, хочеться наголосити на тому, що єдиного погляду на цей феномен у правовій теорії та практиці не існує і донині. Так, О. Подольська визначає професіоналізм як сукупність знань, умінь, навичок, що дають можливість виконувати відповідні професійні функції. Ю. Старілов розглядає професіоналізм державних службовців як

принцип державної служби. Він пише: «розглядуваний принцип полягає, по-перше, у тому, що державний службовець виконує посадові обов'язки на професійній основі». На думку В. Лапшиної, професіоналізм слід тлумачити «не лише як високий рівень знань, умінь та результатів дій, а й певну систему організації свідомості».

На основі наведених вище тверджень, можна визначити професіоналізм поліцейського-кінолога як систему знань, умінь та навичок, внутрішніх якостей, необхідних для виконання покладених на кінолога повноважень при безумовному дотриманні законності та підтриманні високої ефективності праці.

Характеризуючи професіоналізм поліцейського-кінолога, необхідно виділити особливості, притаманні саме цьому виду професійної діяльності, а саме: висока відповідальність за наслідки реалізації прийнятих рішень, суворе регламентація професійної діяльності, наявність дезінформації, організація роботи в системі «людина + собака», робота з наркотичними засобами, їх аналогами, зброєю, боеприпасами, правопорушниками, часті зміни місця дислокації, порушення режиму харчування та сну, несення служби в нічний, надурочний час, а також у вихідні та святкові дні, температурні впливи за різних умов несення служби тощо.

Для виконання безпосередніх посадових обов'язків, ефективної організації службової діяльності, усвідомленого виходу зі складних ситуацій, уникнення напружених ситуацій, ефективного розподілу свого часу тощо, інспектор-кінолог повинен володіти спеціальними знаннями.

Під поняттям «спеціальні знання» розуміємо знання, які визначають специфіку діяльності та методику оволодіння ними. Загальновизнано, що це такі знання, якими володіє обмежене коло осіб і набуті вони в результаті спеціальної освіти, досвіду практичної діяльності в певній сфері.

Спеціальні знання є результатом певної професійної підготовки і, як вважається, повинні відповідати сучасному рівню розвитку науки [1]. Виходячи з вищевказаного, можна стверджувати, що спеціальні знання поліцейського-кінолога – сукупність знань, отриманих в процесі професійної підготовки та відпрацьованих до автоматизму навичок, які дозволяють виконувати в повному обсязі покладені на кінолога повноваження при безумовному дотриманні законності та підтриманні високої ефективності праці.

Професійна діяльність поліцейських-кінологів відбувається в екстремальних умовах. Від їх оперативного залучення залежить запобігання та припинення правопорушень, збереження життя та

здоров'я людей. Особливістю професійної діяльності поліцейських кінологів є постійна взаємодія з собакою (робота здійснюється безпосередньо у зв'язці). Специфіка такої діяльності проявляється в тому, що поліцейський-кінолог у процесі системного навчально-виховного впливу на собаку виробляє у неї слухняність, що дозволяє використовувати природні можливості собаки (нюх, швидкість, силу) для широкого спектру завдань.

До найбільш важливих загальних особливостей професійної діяльності поліцейських-кінологів віднесемо наступні:

- недостовірні інформація або повна відсутність її при проведенні оперативних дій;
- ситуація невизначеності завдання;
- незвичність і важкість просторового орієнтування у незнайомій місцевості з обмеженою видимістю та прохідністю;
- інтенсивний темп роботи при дефіциті часу;
- постійне нервово-психічне напруження через несприятливі погодні та санітарно-гігієнічні умови праці, відсутність належних умов праці та відпочинку;
- надмірна рухова активність тощо.

Відповідно до наведених нами особливостей, поліцейський-кінолог для забезпечення виконання покладених на нього повноважень у повному обсязі має відповідати наступним професійним вимогам:

- 1) високий рівень фізичної підготовленості;
- 2) стресостійкість, врівноваженість при прийнятті рішень;
- 3) професійні вміння та навички у сфері навчання і виховання службових собак, вміння оперативно та ефективно виконувати разом із ними службові завдання;
- 4) ставлення до службового собаки на рівні свідомості як до повноцінного партнера у професійній діяльності, чуйне та доброзичливе поводження з ним.

Таким чином, професійна діяльність поліцейського-кінолога характеризується низкою особливостей, які зумовлюють специфічні вимоги, які висуваються до особового складу кінологічних підрозділів. Вироблення та подальший розвиток у особового складу професійних якостей для цілкомитої відповідності зазначеним вимогам – це ключове завдання у системі підготовки поліцейських кінологів в Україні.

Список бібліографічних посилань

1. Виноград О. В. Основи службової кінології : навч. посіб. Хмельницький : Меркьюріті-Поділля, 2011. 192 с.

2. Про затвердження Положення про кінологічне забезпечення територіальних органів Міністерства доходів і зборів України : наказ М-ва доходів і зборів України від 08.07.2014 № 396 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0396810-14/sp:wide:max25> (дата звернення: 05.11.2018).

Отримано 10.11.2018

УДК 342.951:[351.746.1:636.7.043](477)

Ірина Віталіївна ІВАЩЕНКО,

курсант 2 курсу факультету № 2

Харківського національного університету внутрішніх справ;

Інна Олександрівна ГАРНА-ІВАНОВА,

доцент кафедри адміністративного права і процесу

факультету №3 Харківського національного

університету внутрішніх справ,

кандидат юридичних наук;

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5962-9864>

КІНОЛОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАХИСТУ ДЕРЖАВНОГО КОРДОНУ

Сучасні складні соціально-політичні умови в державі підвищують екстремальність у діяльності правоохоронних органів. Ця ситуація визначає вимогливість держави до професійності правоохоронців кінологічних служб, які беруть участь в охороні державного кордону, для пошуку і затримання людей на місцевості і в транспортних засобах; пошуку наркотичних засобів, зброї, боєприпасів, вибухових речовин стрілецької зброї та боєприпасів у пасажирських та вантажних транспортних засобах, різних вантажах і багажі пасажирів. Кінологічне забезпечення в підрозділах охорони державного кордону стосується затримання, конвоювання і охорони правопорушників, для підтримання режиму державного кордону, прикордонного режиму та режиму у пунктах пропуску через державний кордон.

Ефективність кінологічного забезпечення захисту державного кордону, режим законності на кордоні зумовлює дотримання організаційно-правових вимог: по-перше, здійснення якісного